

5. 1. 14 Estetická výchova

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.
hodinová dotace	0	2	0	0

Realizuje se část vzdělávacího oboru Hudební obor a Výtvarný obor vzdělávací oblasti Umění a kultura RVP pro gymnázia.

Vyučovací předmět je vytvořen z části obsahu Výtvarného oboru a z části obsahu Hudebního oboru, ale není tvořen dvěma paralelními předměty, pokouší se být předmětem s hlubší syntézou. Estetická výchova navazuje na výtvarnou a hudební výchovu z 5. ročníku osmiletého nebo 1. ročníku čtyřletého gymnázia.

Estetická výchova je dotována dvěma hodinami týdně. Tento předmět je povinný v plném rozsahu pro všechny žáky. Vzdělávací obsah je vnitřně členěn do dvou základních okruhů, hudebního a výtvarného, které jsou realizovány zčásti odděleně, zčásti jsou pojímány synteticky v rámci společných projektů.

Výuka je zaměřena na teoretické, motivační lekce a závěrečné projekty. Zařazovány jsou rovněž návštěvy koncertů a galerií. Představit přesahy a inspirační propojenost hudby a výtvarného umění se daří mimo jiné i tím, že se na výuce podílejí dva učitelé, jeden za hudební a druhý za výtvarnou výchovu.

Výhodné je využití delších časových celků pro projekty.

Cílem je ukázat žákům nejen přesahy mezi výtvarným a hudebním oborem, ale také je seznámit s uměním divadelním a filmovým.

Estetická výchova se snaží představit některé kulturní fenomény z různých pohledů, ukázat možnosti vzájemné inspirace, pojmenovat rozdílné přístupy, umožnit žákům realizovat se a vyjádřit se pomocí různých prostředků, otevřít možnost syntetického pohledu na kulturní artefakty, jejich význam a znakový systém.

Žák je veden k tomu, aby zejména:

- si uvědomoval význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku
- se snažil odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí
- porovnával různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění
- při vlastní tvorbě uplatňoval osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpoznal jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření,
- charakterizoval obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl, porovnává výběr a způsob užití prostředků.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáka k rozlišování jednotlivých znakových systémů a volbě vhodných prostředků pro vyjádření vlastních prožitků, emocí, představ i rozličných jevů, procesů a vztahů.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- pomáhá rozumět umění a užívat jazyk umění jako specifický a nezastupitelný způsob komunikace probíhající mezi všemi účastníky uměleckého procesu, odlišovat podstatné znaky jednotlivých druhů umění na základě porovnávání a uvědomování si jejich shodností a odlišností

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- nabízí různé varianty přístupu k tématu a porovnává s žáky různé možnosti uchopení tématu
- vede žáka k adekvátnímu výběru uplatněných prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- posiluje vliv estetické, hudební a výtvarné výchovy na rozvoj tvořivé osobnosti v roli tvůrce, interpreta a recipienta a na kvalitu její účasti v uměleckém procesu

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
2.	14.1. Design hudebního nástroje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá jednoduché hudební nástroje při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem ▪ dokáže výtvarně zpracovat design hudebního nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kresba, malba, improvizace a stylizace, ▪ moderní hudební nástroje a počítač ▪ tvary a barvy ▪ kresba, malba, grafika ▪ kombinované techniky ▪ abstraktní malba 	P 1.5 D IVT F
	14.2. Funkce umění	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pokouší se odlišit hudbu a výtvarné umění podle jejich stylového zařazení, významu a funkce ▪ rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby či výtvarného díla v konkrétních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hudba a výtvarné umění v běžném životě, ▪ umění jako kulturní statek a jako zboží, ▪ estetická a umělecká hodnota hudebního a výtvarného díla ▪ hudební průmysl 	P 1.5 P 5 D
	14.3. Vkus v umění	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a výtvarnému umění, ▪ vnímá umění jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s uměním ztotožnit či jej odmítnout 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kritické hodnocení hudby a výtvarného díla ▪ interpretace hudebního a výtvarného díla ▪ zařazení díla do historického a sociálního kontextu ▪ vlastní reflexe hudebních a výtvarných děl 	D ČJ
	14.4. Divadlo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v historii divadelního umění 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vznik a funkce divadla, osobnosti ▪ divadelní formy, scénografie, ▪ kostým, současná divadelní tvorba 	D ČJ
	14.5. Mnohostrannost umění	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění ▪ znaky ve výtvarném projevu od pravěku po současnost ▪ orientuje se v současném kulturním světě, má přehled o aktuálním dění ve všech odvětvích umění 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ různé akce využívající přesahů mezi literární, hudební a výtvarnou výchovou ▪ práce s textem, malovanou poezií, výtvarným záznamem hudby, hereckým gestem, prvky akčního umění ▪ aktuality reagující na výročí, významné výstavy, festivaly a akce 	P 1.3 ČJ D
	14.6. Filmové umění	<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v historii a vývoji filmové tvorby, nové trendy ve filmovém umění 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnosti z historie i současnosti ▪ filmové tvorby. Režie, hudba, animace 	P 2.5 D

	14. 7. Vlastní tvorba, projekt	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Samostatně experimentuje s obraznými prostředky v kombinaci s hudbou ▪ videoklip 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ linie, plochy, barvy, tvary, kompozice, ▪ hudební a výtvarné materiály ▪ pohyb a klid ▪ počítačové programy 	P 1 P 5 IVT
	14.8. Dějiny umění	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prezentace žáků vhodně a průběžně začleněné do tematických plánů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Moderní umělecké směry od přelomu ▪ 19. a 20. století až po současnost ▪ Osobnosti českého i světového umění 	D, JČ